

D ů v o d y:

Podle §§ 6, 284, 285 tr. ř. jest zmateční stížnost opovědět do tří dnů po prohlášení rozsudku a provést do osmi dnů po ohlášení opravného prostředku. Bylo-li však před ohlášením opravného prostředku neb při jeho ohlašování žádáno za opis rozsudku, běží ona lhůta od doručení rozsudku. Lhůty ty jsou nepřekročitelné. V souzeném případě byl rozsudek vynesena dne 23. listopadu 1931 a plnomocník soukromého obžalobce Dr. P. ohlásil odvolání a zmateční stížnost — správně, ano šlo o osvobozující rozsudek, jen zmateční stížnost — telegraficky dne 26. listopadu 1931, aniž si při opovědi zmateční stížnosti vyžádal opis rozsudku. Dne 27. listopadu 1931 podal substitut Dr. P-ého advokát Dr. Š. u krajského soudu v Mor. Ostravě osobně podání, v němž, označiv blíže věc, o kterou šlo, opakoval ohlášení odvolání a zmateční stížnosti — správně jen zmateční stížnosti — a žádal, by byl opis rozsudku doručen Dr. P-ému. To se skutečně stalo dne 17. prosince 1931, načež Dr. P. dne 25. prosince 1931 provedl jen zmateční stížnost. Ježto soukromý obžalobce bydlí ve Sp. Sobotě a Dr. P. je advokátem v Košicích, bylo podle § 97 j. n. a nař. min. spr. č. 46 věstníku z roku 1912 přípustné, by podání bylo Dr. Š-ou doplněno co do jeho formalit, nebylo však přípustné měniti obsah telegrafického podání. Ježto za opis rozsudku v telegrafickém podání žádáno nebylo, nebylo lze v podání dne 27. listopadu 1931, tedy po uplynutí třídenní lhůty k ohlášení zmateční stížnosti a k vyžádání si opisu rozsudku, doháněti to, co Dr. P. opomenul ve svém telegrafickém podání, totiž vyžádati si opis rozsudku. Soud neměl tento opis rozsudku doručovati a, učinil-li tak, nemohlo to nic změnit na lhůtě v cit. §§ uvedené. Bylo tedy provedení zmateční stížnosti opožděné a nebylo lze k němu přihlížeti.

Čís. 4547.

Ani předpisy §§ 45 a 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. ani ustanovení § 12 nyní platného vl. nař. čís. 107/1932 sb. z. a n. nevyčerpávají všechny případy opatrnosti, již jest použití, by se předešlo úrazu při řízení automobilu.

Zavinění (§ 335 tr. zák.), vyjel-li řidič automobilu svým autem ze slepé uličky na silnici, aniž se náležitě přesvědčil, že mu nic v jízdě nepřekáží (nevyslal před vyjížděním na silnici osobu výstražnou a dozorcí).

Pro pojem »okolností zvláště nebezpečných« po rozumu § 337 tr. zák. nerozhoduje tu jen rychlost auta pachatelem řízeného, nýbrž jest přihlížeti i k celkové situaci dané poměry na silnici a k nebezpečí, hrozícímu onou neopatrností ostatním vozidlům na silnici se pohybujícím.

Třebaže ona jízda nebyla rychlá, dala se za okolností zvláště nebezpečných (§ 337 tr. zák.), bylo-li nebezpečí jí oněm vozidlům beztak hrozící ještě zvýšeno tím, že silnice byla omrzlá a kluzká, takže se těžko brzdilo a snadno mohlo dojít ke smyku.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1932, Zm I 137/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 15. ledna 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335 a 337 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Napadajíc rozsudkový výrok, podle něhož záležela nedbalost stěžovatelova zejména v tom, že opomenul, než vyjížděl s autem ze slepé uličky na silnici, vyslati na silnici »osobu výstražnou a dozorčí«, za tím účelem, by ho zpravila, zda vyjetí jeho automobilu na silnici nic nepřekáží, po případě by ho a řidiče jiného přibližujícího se vozidla před hrozícím nebezpečím varovala, namítá stížnost, že v tomto opomenutí neize spatřovati nedbalost po rozumu § 335 tr. zák., protože prý §§ 45 a 46 min. nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. neukládají řidiči automobilu za povinnost, by učinil ona opatření. Této námitce nelze přiznati důvodnost. Ani předpisy §§ 45 a 46 cit. min. nařízení, jež platily v době souzeného skutku, ani ustanovení § 12 nyní platného vládního nařízení ze dne 30. června 1932, čís. 107 sb. z. a n., jímž byly předpisy 2. a 3. věty § 45 cit. min. nařízení a § 46 téhož nařízení zrušeny, pokud se týče nahrazeny, nevyčerpávají všechny případy opatrnosti, jichž jest použití, by se předešlo úrazu při řízení automobilu. Vedle zvlášť vyhlášených bezpečnostních předpisů pro jízdu silostrojí, zůstává v platnosti všeobecný předpis § 335 tr. zák., jenž ohrožuje trestem nejen každé opomenutí, o němž pachatel podle zvlášť vyhlášených předpisů, nýbrž i takové, o němž již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, nebo podle svého povolání nebo vůbec podle zvláštních svých poměrů může postřici, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí. Bylo-li, jak rozsudek na základě posudku znalce T-e a na základě svědectví Karla G-eho předpokládá, za dané místní situace skutečně zapotřebí, by stěžovatel vyslal před vyjížděním autem z oné slepé uličky na silnici na ni za oním účelem »osobu výstražnou a dozorčí«, jest v tom, že stěžovatel této povinnosti nedostál, spatřovati nedbalost rázu v § 335 tr. zák. předpokládaného. Při tom jest vzhledem k vývodům stížnosti poznamenati, že rozsudek zaujímá podle rozhodovacích důvodů zřejmě stanovisko, že stěžovatel mohl o tomto opomenutí podle svého povolání seznati, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statky v § 335 tr. zák. uvedené. Namítá-li dále stížnost, že rozsudek nezjišťuje po subjektivní stránce přečinu podle § 337 tr. zák., zda stěžovatel předvídal nebo zda mohl předvídati, že z jeho jednání neb opomenutí může nastati konkrétní stav, jenž pak vyvrcholil ve škodu v souzeném případě nastalou, t. j. že nezjišťuje, zda stěžovatel předvídal nebo mohl předvídati právě ten způsob neštěstí, který v souzeném případě nastal, jest tuto její námitku označiti jako právně bezpodstatnou, ano se ke skutkové podstatě přečinu podle § 337 tr. zák. po stránce subjektivní vyžaduje jen, by pachatel předvídal nebo mohl předvídati, že jeho jednáním neb opomenutím může vůbec býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečnost pro právní statky § 335 tr. zák. chráněné.

Při veřejném roku navrhl zástupce generální prokuratury, by rozsudek nalézacího soudu byl zrušen podle § 290 odst. 1 tr. ř. ve výroku, »že jednání a opomenutí byla předsevzata za zvláště nebezpečných v §§ 85 c), 87 a 89 tr. zák. dotčených okolností«, a ve výroku, jímž byl skutek obžalovaného kvalifikován za přečin podle §§ 335 a 337 tr. zák. a v důsledku toho též ve výroku o trestu, a by obžalovaný byl ihned uznán vinným jen přestupkem podle § 335 první sazby trestního zákona a by mu byl vyměřen příslušný trest, neboť má generální prokuratura za to, že by okolnosti, v nichž rozsudek spatřuje okolnosti zvláště nebezpečné, totiž, že silnice byla omrzlá a velmi kluzká, takže se na ní těžko brzdilo a mohlo snadno dojít ke smyku, bylo lze pokládati za okolnost zvlášť nebezpečnou ve smyslu § 337 tr. zák. jen, kdyby bylo zjištěno, že stěžovatel jel autem jím řízeným rychle. To však soud nezjistil, nýbrž zaujímá podle rozhodovacích důvodů naopak zřejmě stanovisko, že stěžovatel jel pomalu. Nedbalost stěžovatelova záležela tedy podle skutkových zjištění rozsudkových jen v tom, že stěžovatel vyjel autem neopatrně ze slepé uličky na silnici, t. j. že vyjel na tuto silnici, aniž se náležitě přesvědčil, že mu nic v jízdě nepřekáží, a dále zejména v tom, že nevyslal před vyjížděním na silnici na ni osobu výstražnou a dozorčí. Za tohoto stavu věci nelze podle názoru generální prokuratury důvodně tvrditi, že nebezpečí s používáním auta stěžovatelova jako vozidla o sobě spojené bylo oněmi okolnostmi, totiž tím, že silnice byla omrzlá a velmi kluzká, zvýšeno. Shledal-li přes to nalézací soud v těchto okolnostech okolnosti zvlášť nebezpečné a podřadil-li v důsledku toho skutek stěžovatelův pod ustanovení § 337 tr. zák., ač skutek ten podle názoru generální prokuratury měl býti správně kvalifikován jen za přestupek podle § 335 tr. zák., zatížil prý rozsudek podle názoru generální prokuratury v neprospěch stěžovatelův zmatkem podle § 281 čís. 10 tr. ř., k němuž jest — třebaže není stížností uplatňován — podle § 290 odst. 1 tr. ř. přihlížeti z povinnosti úřední tak, jako kdyby byl stížností uplatňován.

S tímto názorem generální prokuratury nelze souhlasiti, neboť pojem »okolnosti zvlášť nebezpečné« nerozhoduje jen rychlost auta obžalovaným řízeného, nýbrž jest přihlížeti i k celkové situaci, dané poměry na silnici a k nebezpečí z neopatrnosti obžalovaného hrozícímu ostatním vozidlům na silnici se pohybujícím. Nebezpečí takové bývá vždy dosti značné, vyjíždí-li někdo neopatrně z vedlejší silnice (slepé uličky) na silnici hlavní. V souzeném případě bylo však nebezpečí to značně zvýšeno tím, že silnice byla omrzlá a velmi kluzká, takže se těžko brzdilo a snadno mohlo dojít ke smyku, jak rozsudek výslovně zjišťuje. Zavinění lze ovšem obžalovanému přičítati jen, vjel-li — znaje toto nebezpečí, tedy jsa si vědom možných následků svého jednání — třebaže pomalu ale přece neopatrně, z vedlejší ulice na hlavní silnici. Tu však zjišťuje nalézací soud dále, že »vše to bylo obžalovanému známo a obžalovaný byl povinen na tyto okolnosti vzíti zřetel. Musil zejména počítati s tím, že silostroje přijíždějící po silnici, na níž vyjížděl, i kdyby jejich řidič jel opatrně a přiměřenou rychlostí, nemohou býti tak ovládnuty, nanejvýš zastaveny tak, jak by tomu bylo při normálním stavu jízdní dráhy a, že tehdy snadno ke srážce takového vozidla s vozidlem jeho

nebo k jinému úrazu dojíti mohlo.« Musil-li si tedy obžalovaný uvědomiti, že jiná vozidla na silnici se pohybující nebudou moci tak pravidelně brzdit na omrzlé a velmi kluzké silnici, je na snadě, že se jeho jízda, třebaže nebyla rychlá, přes to děla za poměrů zvláště nebezpečných. Lze proto souhlasiti s názorem nalézacího soudu, že se jízda obžalovaného děla za okolností, jež značně zvyšovaly nebezpečí s použitím automobilu o sobě spojené, tedy za okolností zvláště nebezpečných a, any byly nalézacím soudem jak v objektivním tak v subjektivním směru veškeré složky skutkové podstaty § 337 tr. zák. náležitě zjištěny, nebylo lze návrhu generální prokuratury na zrušení rozsudku ohledně kvalifikace trestného činu ve smyslu § 290 odst. 1 tr. ř. vyhověti.

Čís. 4548.

Rozšiřovaným spisom v smysle § 39 č. 2 zák. na ochr. rep. je každý spis či ručne písaný, či mechanicky zhotovený — teda i tlačivo — ktorý je prístupný väčšiemu počtu osôb individuálne určenému alebo čo do množstva neurčenému. Rozširovaním v tomto smysle je také jednanie, ktorým sa podľa pravidelného vývoja udalostí spis dostane k vedomiu väčšieho počtu ľudí; netreba však, aby spis skutočne vošiel v známosť viac ľudí.

(Rozh. z 30. novembra 1932, Zm III 346/32.)

Obžalovaný L. Š. odovzdal J. D-ovi k rozširovaniu balík letákov, ktorých obsah zakladal skutkovú podstatu trojnásobného prečinu podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., dvojnásobného zločinu podľa § 15 č. 3 zák. na ochr. rep., prečinu podľa § 15 č. 2 cit. zák., dvojnásobného priestupku podľa § 24 č. 3 zák. čl. XIV:1914. Súd prvej stolice uznal obžalovaného vinným len z priestupku podľa § 29 č. 3 zák. čl. XIV:1914 spáchaného tým, že odovzdal letáky k rozširovaniu osobe, ktorá k tomu nemala policajného povolenia, sprostil ho však podľa § 326 čís. 2 tr. p. obžaloby pre hore cit. trestné činy spáchané obsahom letákov, lebo nemal za dokázané, že obžalovaný obsah letákov znal a vedel, že nemajú označenie vlastníka tlačiarne. Odvolací súd čiastočne zmenil rozsudok prvého súdu, pokiaľ ním bol obžalovaný sprostý obžaloby, a uznal ho vinným tiež z dvojnásobného zločinu výzvy k trestným činom podľa § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. a z dvojnásobného priestupku podľa § 15 čís. 4 cit. zák.

Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť obžalovaného zamietol.

Z dôvodov:

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásil a previedol obžalovaný L. Š. zmätočnú sťažnosť podľa čís. 1 a) § 385 tr. p. Zmätočná sťažnosť nie je oprávnená. Obžalovaný namieta, že neni dokázané, že byly rozširované letáky z inkriminovaného balíku, najmä, že letáky v kasárňach rozširované pochádzaly z tohoto balíku a že spoluobžalovaný J. D. rozširoval odovzdané mu letáky. Odovzdanie balíku letákov vraj nestačí k pod-